

COLECȚIA EXAMENE

ION NEAGU (coordonator)

MIRCEA DAMASCHIN

ANDREI VIOREL IUGAN

DREPT PROCESUAL PENAL

PARTEA GENERALĂ

Mapă de seminar

ION NEAGU (coordonator)
MIRCEA DAMASCHIN
ANDREI VIOREL IUGAN

DREPT PROCESUAL PENAL

PARTEA GENERALĂ

Mapă de seminar

Ediția a V-a, revăzută și adăugită

PARTEA I

SINTEZE DE TEORIE. SPEȚE. GRILE

Capitolul I

Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal. Principiile aplicării legii procesual penale

Secțiunea I. Sinteze de teorie

1. Procesul penal, mijloc de realizare a justiției penale

1.1. Definiția procesului penal

definiție

Procesul penal reprezintă o activitate reglementată de lege, desfășurată de organele judiciare, cu participarea avocatului, a părților și a altor subiecți procesuali, în scopul constatării la timp și în mod complet a faptelor ce constituie infracțiuni, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

- analiza definiției
 - ✍ etimologie: termenul latin *processus* – înaintare, progres
 - ✍ activitate reglementată de lege
 - ⇒ mai mult decât în oricare domeniu al activității judiciare, procesul penal trebuie să se desfășoare între coordonatele stricte ale legii (*nullum iudicium sine lege*)
 - ✍ organele judiciare
 - ⇒ organe specializate ale statului, care acționează ca subiecți oficiali în anumite faze ale procesului penal
 - ⇒ organele judiciare care acționează în procesul penal sunt următoarele (art. 30 C. pr. pen.):
 - organele de cercetare penală
 - ⇒ organele de cercetare ale poliției judiciare
 - ⇒ organele de cercetare penală speciale
 - procurorul
 - judecătorul de drepturi și libertăți
 - judecătorul de cameră preliminară
 - instanțele judecătorești

clasificare
organele
judiciare

clasificare părți

- ✍ părțile
 - subiecți procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară
 - persoane fizice sau juridice, cu drepturi și obligații, penale sau civile, ce reies din calitatea lor procesuală
 - aceste persoane au interese directe în cauză
 - părțile în procesul penal sunt:
 - inculpatul
 - partea civilă
 - partea responsabilă civilmente
- ✍ subiecții procesuali principali
 - suspectul
 - persoana vătămată
- ✍ avocatul
 - asistă sau reprezintă părțile ori subiecții procesuali principali, în condițiile legii; poate asista și alți subiecți procesuali
- ✍ alți subiecți procesuali
 - martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale

ex.

1.2. Fazele procesului penal

1.2.1. Noțiune

definiție

Fazele procesului penal sunt diviziuni ale acestuia, în care își desfășoară activitatea anumite categorii de organe judiciare în îndeplinirea atribuțiilor ce se înscriu în funcția lor procesuală și după epuizarea cărora pot fi date anumite soluții privind cauza penală.

clasificare

- fazele procesului penal sunt următoarele:
 - ✍ urmărirea penală
 - ✍ judecata
 - ✍ punerea în executare a hotărârilor penale rămase definitive
- din punct de vedere al numărului fazelor, se întâlnesc procese desfășurate:
 - ✍ în formă tipică – procesul penal parcurge toate cele trei faze ale sale
 - ✍ în formă atipică – procesului penal îi lipsește faza de urmărire penală desfășurată după procedura obișnuită, tipică
 - după dispoziția procurorului de netrimitere în judecată (ca urmare a clasării), persoana vătămată face plângere, iar judecătorul de cameră preliminară, admitând plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecării [art. 341 alin. (7) lit. c) C. pr. pen.]; în acest exemplu, deși dispoziția procurorului a fost de clasare, procesul penal va continua, ca urmare a pronunțării încheierii de începere a judecării de către judecătorul de cameră preliminară

ex.

⇒ procesul penal în forma tipică presupune că o persoană este trimisă în judecată ca urmare a manifestării de voință a procurorului; atipic în acest caz este faptul că inculpatul ajunge să fie trimis în judecată ca urmare a unei soluții pronunțate de către un judecător (procurorul considerând că nu se impune trimiterea în judecată).

- fiecare fază a procesului penal este structurată în etape și stadii procesuale
 - ✍ faza de judecată se poate desfășura pe parcursul următoarelor etape procesuale:
 - ⇒ procedura de cameră preliminară
 - ⇒ judecata în primă instanță
 - ⇒ judecata în căile de atac ordinare
 - ⇒ judecata în căile de atac extraordinare
 - ✍ judecata în primă instanță este structurată în următoarele stadii procesuale:
 - ⇒ măsurile premergătoare ședinței de judecată
 - ⇒ verificările prealabile
 - ⇒ cercetarea judecătorească
 - ⇒ dezbaterile
 - ⇒ deliberarea
 - ⇒ redactarea și comunicarea hotărârii

ex.

ex.

1.2.2. Urmărirea penală

definiție

Fază a procesului penal care are drept obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune și la stabilirea răspunderii penale a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

- limitele urmăririi penale:
 - ✍ limita inițială
 - ⇒ este reprezentată de începerea urmăririi penale prin *ordonanță* sau prin *declarație verbală a procurorului în cazul infracțiunilor de audiență*
 - ✍ limita finală
 - ⇒ este reprezentată de actul de dispoziție prin care procurorul poate dispune, după caz, trimiterea în judecată, clasarea ori renunțarea la urmărirea penală
 - ⇒ actele care marchează terminarea urmăririi penale:
 - ✓ *rechizitoriul*, act procesual care conține dispoziția de trimitere în judecată; cu titlu de excepție, rechizitoriul poate să conțină atât dispoziția de trimitere în judecată, cât și dispoziția de netrimitere în judecată; astfel, conform art. 328 alin. (3) C. pr. pen., prin rechizitoriu se poate dispune, în procedura rezolvării cauzei de către procuror, și clasarea ori renunțarea la urmărirea penală
 - ✓ *acordul de recunoaștere a vinovăției*, act procesual care conține dispoziția de sesizare a instanței de judecată în ipoteza aplicării procedurii speciale prevăzute în art. 478-488 C. pr. pen.
 - ✓ *ordonanța*, în cazul clasării ori renunțării la urmărirea penală

limita inițială

limita finală